

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Șpac Rodica în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

PERCIC Cătălin XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.11.2018 – 07.06.2019;

Instanța de apel: 03.07.2019 – 25.09.2019;

Instanța de recurs: 09.12.2019 – 29.01.2020.

c o n s t a ț ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 07 iunie 2019, Percic Cătălin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Percic Cătălin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Percic Cătălin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiune, prin cumulul parțial al pedepselor, s-a stabilit lui Percic Cătălin pedeapsa definitivă sub formă de 2 ani și 10 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art. 85 Cod penal, a fost adăugat parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Cimișlia, sediul Leova din 20.12.2018, cu stabilirea pedepsei definitive de 3 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cheltuielile judiciare înaintate de către procuror în sumă de 4943,22 și 193,38 lei, au fost respins ca neîntemeiate.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, la o dată nestabilă de organul de urmărire penală, Percic Cătălin, contrar prevederilor art. 4 alin. (1) al Legii nr. 130 din 08.06.2012 "privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă", a obținut și a păstrat ilegal asupra sa, fără a dispune de permis de port armă eliberat în condițiile legii, până la data de 18.09.2018, când a fost depistat de către ofițerii de investigație a IP Centru, un pistol de model "Margo 22LR" cu seria XXXXX, care conform raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-4337 din 24.09.2018, se referă la categoria armelor de foc letale, cu țeavă scurtă, ghintuită, de calibru 22LR (5,6 x 15,6 mm) cu lovitură circulară, fiind în stare de funcționare și util pentru efectuarea tragerilor.

De asemenea, la data de 11.11.2018, de la orele 20.00 până la 23.20, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin deteriorarea geamului a pătruns în automobilul de model Dacia Logan cu n/î XXXXX, în timp ce era parcat în curtea blocului de locuit din XXXXX, de unde în mod tainic a sustras un telefon mobil de model "Xiaomi Redmi Note 3" cu nr. de IMEI XXXXX și XXXXX în care se afla cartela SIM cu nr. XXXXX, în valoare de 5000 lei și un GPS navigator de model "Pioneer", în valoare de 1500 lei, bunuri ce aparțin lui Cojucari Vasile, după care cu bunurile sustrate a părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel prin acțiunile acestuia părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții considerabile în valoare totală de 6500 lei.

La data de 06.09.2018 aproximativ la ora 10:00 Percic Cătălin împreună cu minorul Cozișteț Anton, prin înțelegere prealabilă, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în mun. Chișinău, pe str. Ismail, au sustras pe ascuns, o scară din aluminiu în valoare de 7400 lei, plasată în fața punctului de schimb valutar al SRT "Armetis Group", amplasat pe adresa, XXXXX, și care aparținea lui Ciorba Marin, după care cu bunul sustras a părăsit locul comiterii infracțiunii. În rezultat, prin acțiunile sale, Percic Cătălin XXXXX, a cauzat părții vătămate Ciorba Marin o daună în proporții considerabile, în mărime totală de 7400 lei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror și de avocatul Șpac Rodica în numele inculpatului, prin care au solicitat casarea sentinței.

3.1 Procurorul a solicitat casarea sentinței în partea de ține de respingerea cerinței de încasare a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului cu dispunerea încasării acestora lui Percic Cătălin în sumă de 5136,60 lei.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a indicat că, suportarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauze pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare, imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă

au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli. Stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

3.2 Avocatul Șpac Rodica în interesele inculpatului a declarat apel împotriva sentinței nominalizate, prin care a solicitat casare parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Percic Cătălin să fie achitat din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 290 Cod penal, incriminate lui Percic Cătălin, are ca semn obligatoriu - păstrarea armei de foc, fără autorizația corespunzătoare. Astfel, că în cazul dedus judecării s-a stabilit că inculpatul nu a păstrat careva armă de foc, ori pistolul de model „Margo 22LR” XXXXX a fost depistat în rucsacul lui Crimenciuc Adriana. Acest pistol, Percic Cătălin nu l-a păstrat în rucsacul lui Crimenciuc Adriana, iar pe corpul pistolului nu au fost depistate careva amprente care să confirme că Percic Cătălin l-a pus în rucsac. Respectiv, se constată că inculpatul nu a păstrat pistolul de model „Margo 22LR” XXXXX, or, în acțiunile ultimului, lipsește latura obiectivă a infracțiunii.

Apărarea, în urma analizei cauzei, a conchis că temeiul de achitare indicat supra este constatat cu certitudine în speță și, prin urmare, se impune necesitatea casării sentinței cu dispunerea achitării inculpatului pe acest capăt de învinuire. De asemenea apărarea a consemnat că instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea aspră lui Percic Cătălin.

Inculpatul la momentul comiterii infracțiunii avea vârsta de 20 ani, iar potrivit art. 70 alin. (3¹) Cod penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. Dar, instanța de fond a aplicat maximul pedepsei prevăzute la art. 290 alin. (1) Cod penal, fără a motiva din ce cauză aplică maximul pedepsei, odată ce careva urmări grave ale acestei infracțiuni nu sunt.

De asemenea instanța de fond, la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, potrivit cărora săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, apelul avocatului Șpac Rodica în interesele inculpatului a fost respins ca nefondat. Apelul procurorului a fost admis, cu casarea parțială a sentinței în partea cheltuielilor de judecată și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

S-a încasat de la Percic Cătălin în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 2100 lei. În rest, sentința a fost menținută.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, inculpatul a săvârșit infracțiunile prevăzute de art. 290 alin. (1), 186 alin.(2), lit. c), d), 186 alin.(2), lit. b), d) Cod penal. Cu referire la motivele invocate de apărare precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpatului și că acesta urmează a fi achitat, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței

adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale, stabilirea și individualizarea pedepsei.

Instanța de apel a considerat că aceste afirmații ale avocatului reprezintă opinia subiectivă a părții apărării, or, prima instanță în sentința corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 290 alin. (1), 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2), lit. b), d) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludentei, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptelor și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor incriminate.

Rezumând normele de drept în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de apel a constatat prezența în acțiunile inculpatului a laturii obiective a infracțiunilor prevăzute de art. 290 alin. (1), 186 alin.(2), lit. c), d), 186 alin.(2), lit. b), d) Cod penal, or, opinia avocatului inculpatului care a invocat că nu există componența infracțiunii, este eronată.

La individualizarea și stabilirea categoriei pedepsei inculpatului, instanța de judecată a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunii mai puțin grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că au fost săvârșite cu intenție, de personalitatea inculpatului care anterior a fost condamnat, antecedente penale fiind stinse, totodată, acesta nu este încadrat în câmpul muncii, nu se află la medicul narcolog sau psihiatru, nu are persoane la întreținere.

Instanța de apel a considerat că anume această pedeapsă, în formă de închisoare, este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunile comise de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de inculpat, cât și personalitatea inculpatului.

Privitor la solicitarea acuzatorului de stat de încasarea a cheltuielilor judiciare, instanța de apel a constatat că această solicitare și-a găsit confirmarea în prevederile art. 142, 143, 227, 229 Cod de procedură penală, la judecarea apelului declarat, prin urmare, există temeii de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată.

Urmare celor menționate, Curtea de apel a considerat că, cheltuielile de judecată în suma de 2100 lei, suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-4337 din 24.09.2018, urmează a fi achitate anume din contul inculpatului în contul statului, având în vedere că, la momentul derulării acțiunilor de urmărire penală aceste cheltuieli au fost suportate de stat deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost

dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a expertizei judiciare.

În privința cheltuielilor pentru instrumentarea cauzei penale și anume cheltuielile pentru consumarea hârtiilor și salariul procurorului, în acest sens, s-a reținut că, normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare pentru instrumentarea cauzei penale la etapa urmăririi penale, fapt ce denotă că solicitarea acuzatorului la acest capitol este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Șpac Rodica în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, solicitând casarea deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivare, recurenta a indicat că, nu a fost demonstrată latura obiectivă a infracțiunii. În cazul dedus judecii, s-a stabilit că inculpatul nu a păstrat careva armă de foc, ori, pistolul de model „Margo 22LR” XXXXX a fost depistat în rucsacul lui Crimenciuc Adriana. Acest pistol nu l-a păstrat inculpatul în rucsacul lui Crimenciuc Adriana, iar pe corpul pistolului nu au fost depistate careva amprente care ar confirma că inculpatul l-a pus în rucsac. În speță, s-a constatat că nu există componența infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, deoarece lipsește latura obiectivă acestei infracțiuni. Astfel, partea invocând prevederile art. 14, 15, 113, 51, 52 Cod penal, art. 385, 390 Cod de procedură penală, a conchis că temeiul de achitare este constatat cu certitudine în speță și, prin urmare, se impune necesitatea casării sentinței pronunțate de către prima instanță cu dispunerea achitării inculpatului pe acest capăt de învinuire.

De asemenea, apărarea consideră că atât instanța de fond cât și cea de apel au aplicat o pedeapsă prea aspră lui Percic Cătălin, aplicând maximul pedepsei prevăzute de sancțiunea art. 290 alin. (1) Cod penal, fără a motiva din ce cauză aplică maximul pedepsei, odată ce careva urmări grave ale acestei infracțiuni nu sunt.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosar și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Cu toate că recurenta nu face trimitere la vreun temei de drept din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, aceasta invocă că, instanța de apel a conchis greșit

asupra menținerii sentinței, prin care a fost respinsă cererea avocatului privind achitarea inculpatului, din lipsa laturii obiective a infracțiunii, pronunțând astfel o decizie greșită.

Colegiul penal, analizând conținutul recursului declarat și decizia atacată, consideră că alegațiile recurentei sunt neîntemeiate, or, instanța de apel la judecarea apelului declarat a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, respectând prevederile art. 414 alin.(1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel corect și motivat i-a stabilit inculpatului Percic Cătălin categoria și măsura de pedeapsă. Astfel, relevând în cuprinsul deciziei circumstanțele cauzei, și anume gradul prejudiciabil al faptelor comise, persoana celui vinovat, circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea penală, instanța de apel just a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin stabilirea acesteia sub formă de închisoare.

Recurenta în recurs se axează pe lipsa elementelor infracțiunii, a laturii obiective, pe lipsa probelor ce ar demonstra că pistolul îi aparținea inculpatului, și faptul că arma a fost găsită în rucsacul altei persoane dar nu a inculpatului.

Referitor la lipsa dovezilor ce ar demonstra că arma nu aparținea inculpatului, acestea contravine declarațiilor depuse atât de către inculpat, cât și de martori în instanța de fond. Conform procesului-verbal de audiere a inculpatului, Percic Cătălin recunoaște în fața ofițerilor și grupului de oameni că i-a fost dat de către o persoană necunoscută, și personal a ascuns arma în rucsacul lui Crimenciuc Adriana, dar la momentul ridicării nu se afla la el (vol.-I, f.d. 175). Martorul Crimenciuc Adriana a comunicat că geanta aparținea ei dar o ducea inculpatul pentru a ascunde arma (vol.- I, f.d. 180). Deci nu putem omite faptul că inculpatul a recunoscut atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de fond că el a ascuns personal arma în geanta martorei și că a dus și el această geantă după care i-a înmănat-o lui Crimenciuc Adriana.

Prin urmare, criticile formulate de recurentă în acest sens, sunt nefondate și respectiv lipsa elementelor infracționale nu sunt motivate sub aspectul adoptării unei soluții de casare a hotărârilor recurate, ca fiind ilegale, iar argumentele referitor la lipsa laturii obiective au fost verificate de către instanța de fond și de apel și motivat au fost respinse, soluție pe care o preia și instanța de recurs ordinar.

Colegiul penal ajunge la concluzia că la judecarea apelului instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă în partea condamnării lui Percic Cătălin în baza în baza art. 290 alin. (1), 186 alin.(2), lit. c), d), 186 alin.(2), lit. b), d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84, 85 Cod penal. Temei de a interveni în decizia Curții de Apel Chișinău, în afară de motivele invocate de recurentă, instanța de recurs ordinar nu a stabilit.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar, urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Șpac Rodica în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe Percic Cătălin XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 februarie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion